

TTAKUN (H)ERRENKA

Mundua berriro

E

z ditut aipatu dituzuen pelikulak ikusi, beraz, ez nago euskal zinemaz grazia txikiena ere osatzeko moduan

*Aramburukeria*xen bat egin gabe; orokorkeriara pasatzera nindon, gero, ikusi dudaz azken pelikularekin hasiko zen artikulua ontzeko, Albako Cayetano eta Marinaledako José Sanchezen sainetea, eta amaitu, Martin Garitano eta Jose Luis Bilbaoren aktuazioaren aipamen batekin amaitzen zena, baina irakurri nuen, nahikoa zorabiatu nirekin zinema, artea, nazio eraikuntza —“ektazio protestantea” zioen Borgesek?—: “Arteak gehiago du zerikusia urraketaekin, distortsioekin, aurreritziak kolokan ipintzearekin, herri baten kohesioa indartzearekin baino”. Artea, eta kasik klasearen aurrean mundua esplikatu behar banu bezala larritu nintzen, eta artikulua irakurri ondoren “ados nago” miresgarri batez, miresgarri mundua esplikatzeko zekien aingeru baten aurrean nengoelako (ez zen Felix de Azua), erantzun zidan lagun bat tentatu nuen, transkribatu ezin dudaz elkarriketa batera eramanez, Arteak bezalako zerbaitekin hasten garen bakoitzean, bakoitza bestearen iritzira eta aldeantzat mila bider pasa ginelako, eta ez litzateke ulergarria izango.

Artea zer den esateari ez genion asko dedikatu, ia beti bezala publizitateaz hizketan amaitu genuen, eta zinera pasa ginen. Biotako bat, gabonak bakarrik pasa behar zituen *Qué bello es vivir* ikusiz ari zen idazten, irauteko, izateko, zineak ezer urratu behar ez duenaren froga bat. “*Amelie* pelikula da ez?” galdetu zidan lagunak, eta arteak ez daki, baina zinemak behar duena publiko asko dela dio, garestia delako, hori edo subentzioak, kausa nazionalak asko inspiratzen dituenak bestalde. Publizitatea berriro ere, Woody Allenen *Vicky Cristina Barcelona* filmatzen duenean bezala. Eta Beñatek jasotzen zuen Josu Martinezen aipuaren harira, “zelu-

DANI BLANCO

Ixne Apaolaza

Padrón

Sarasola

loideak ispilu efektua eragiten duenean ikusleengan, de facto, herri bat dago hor; bere esperientzia, emozio eta kode konpartituekin”, Scorseseren bat bidali zidan, ez baitu aukera galtzen “herria” elizarekin parekatzeko, zioena, elizak eta zine batek antzekotasun asko dutela, jendea esperientzia

komuna izatera biltzen delako beraietara, “zineak inkonsziente kolektiboaren bilaketa zaharrari erantzungo balio bezala da. Guztiok memoria komun bat izateko dugun behar espiritualasetzen dute”. Tira, nik arriskuak ikusten nizekion baiezta penari autokonplazentziaren bidean, “hori zure gustua da, ez irauz ahal izateko baldintza bat”, eta Beñaten ideia errepikatu nion, zinearentzat ez dela ona komunitate baten defentsara makurtzea. “Hori izango da pelikula txarrak badira, zeina komunitate horrentzat izango den txarra, ez alderantziz”. Nik pelikula bakarka ikusten ditut etxean eta ispilu efektua Downton Abbeyko Violetek bezalakoek sortzen didate, Granthamen kondesa alarguna, ez nazioa, ez eliza.

Aingeru miragarriak amaitu zuen irainduz “adimena non sartzen duzuen oso kontuz ibiltzen zarete batzuk —seguruena zakila non sartzen duzuen baino gehiago—”, eta injustua iruditzen zitzaidan telebistan Eurovision ikusten nuen bitartean, eta ez zakilik ez dudalako, bera zelako zine urratzailearekin ados zegoena! Euskalduna Jauregitik ari ziren emititzen, baxuak beti bezala desafinatzen zituzten, baina

denek ziruditen Isabel Pantoja, una gran artista edo “*tonadillera española de mierda*”. Nahasturik nengoen; uste dut “ados nago” erantzun zidala Loiuo langilearen erreakzioaren aurrean esan nionean, nik Isabeli oihukatuko niokeela: “¡No vuelvas a cantar *Ojos verdes*, hortera!” Nire aingeruari Conchita Piquer gustatzen baitzaio, eta kale izkinak... ■

Artea zer den esateari ez genion asko dedikatu, ia beti bezala publizitateaz hizketan amaitu genuen, eta zinera pasa ginen